

CFKR's strategi til at inddrage kvalitativ evidens i kliniske retningslinjer

CENTER FOR KLINISKE RETNINGSLINJER

- CLEARINGHOUSE

Preben Ulrich Pedersen, Professor,
phd. Klinisk Institut, Aalborg

Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Indhold

- Præsentation af CFKR's strategi om inddragelse af kvalitativ forskning
- Historisk opdatering
- Eksempel fra praksis

DASYS
Dansk Sygepleje Selskab

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Fokus for CFKR's strategi 2019-24

- Udvikling af kliniske retningslinjer af høj kvalitet,
- At praksis har let adgang til relevante kliniske retningslinjer,
- Udvikling af metoder til udarbejdelse af kliniske retningslinjer.

DASYS
Dansk Sygepleje Selskab

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Hvad kan bidrage med evidens

- Empirisk materiale, der er indsamlet, analyseret og præsenteret systematisk med anvendelse af anerkendte videnskabelige metoder, kan indgå som grundlag for den samlede sum af evidens på forskellige niveauer og understøtte styrke af anbefalinger.

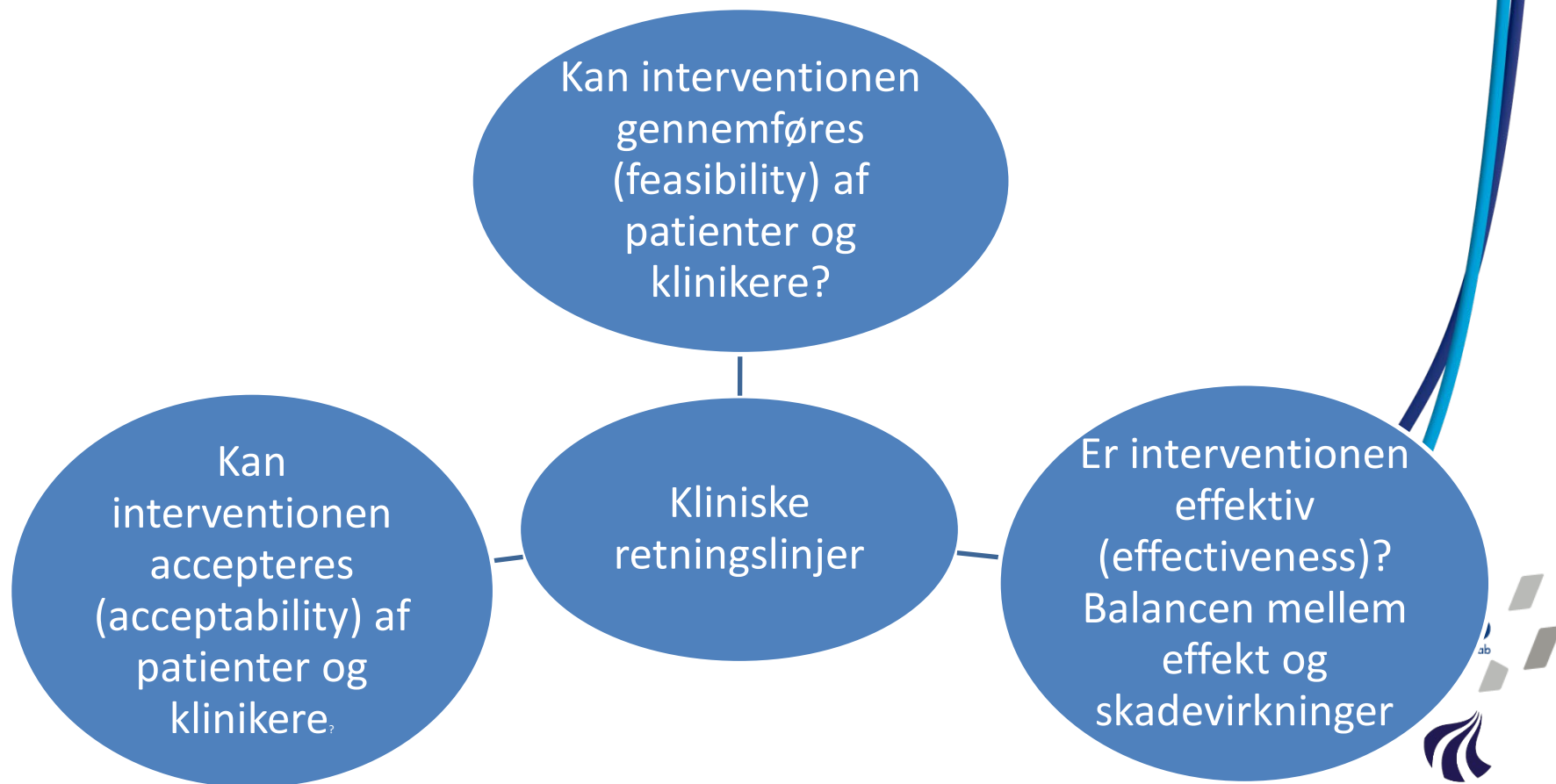
- CFKRs strategi 2019-24

DASYS
Dansk Sygepleje Selskab

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Hvis en klinisk retningslinje skal have virkning i klinisk praksis

CFKR Strategi 2019-24

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

• CENTER FOR KLINISKE RETNINGSLINJER

• - CLEARINGHOUSE

www.cfkr.dk

Lidt historie.....

- CFKR blev etableret i 2008
- Fokus på interventionsstudier og effekt
- Videnskabeligt råd med tværvideenskabelige kompetencer (kvantitative, kvalitative, pædagogiske, ledelse)

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Internationale tendenser.....

- Qualitative research is increasingly being used by NICE's clinical guideline developers as an evidence base to generate clinical practice recommendations.
- There are, however, clear training needs for NICE's guideline developers in terms of how best to identify, quality appraise and synthesise qualitative evidence for use in evidence-based clinical guidelines.

- Yan et al; 2009

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Udfordring for CFKR

- Meget få kunne udarbejde en klinisk retningslinje udelukkende på kvantitative forskning – derfor fokus på dette i starten
- Manglede metode til inddragelse af kvalitativ forskning
- Derfor samarbejde med Joanna Briggs Institute (JBI), Adelaide.

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

JBI – metoder til aggregering af fund

- Evidence of Appropriateness (passende)
- Evidence of Meaningfulness (meningsfuld)
- Evidence of Feasibility (gennemførlig)
- Evidence of Effectiveness (effektiv)
- Derfor indmeldelse i JBI i 2011

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Anbefalinger fra WHO...2014

- (i) the extent to which the potential benefits or harms of an intervention are important to people (the relative importance of the outcomes);
- (ii) the extent to which certain interventions are more or less acceptable to different stakeholders (patients, care givers, health-care providers, etc.);
- (iii) the extent to which different interventions are more or less feasible to implement in different settings, based on people's practical or day-to-day experiences with healthcare services;
- (iv) the potential consequences of different interventions on equity across populations.
- WHO, 2015

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Internationale erfaringer.....

- Gennemgang af nice guidelines fra 2011-2020 viste at:
- Qualitative evidence was mainly used to identify clinical questions, support recommendations, and consider facilitators and barriers to implementation of recommendations'
- Wang et al, 2020

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Eksempel fra praksis

- **Klinisk retningslinje om forebyggelse af postoperative infektioner ved systematisk mundhygiejne i forbindelse med elektivt thoraxkirurgisk indgreb hos voksne patienter. 2015**
- **Anbefaling: ↑ ↑ Patienter, der skal have foretaget et thoraxkirurgisk indgreb, bør fra 2 dage før operationen til en dag efter operationen gennemføre systematisk mundhygiejne**
⊕⊕⊕⊖

Kort uddybning af anbefalingen:

- **Mundhygiejne består af: børstning af tænder 4 gange dagligt med vanligt tandpasta. En time senere supplere tandbørstning med anvendelse af klorhexidin gluconat 0,12% mundskyllevæske 10 ml (gurgles på indersiden af kinden, tandkødet, svælget og tænderne) i 30 sekunder.**

DASYS
Dansk Sygepleje Selskab

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Uddrag af SoF tabel

Outcome Tidsramme	Resultater og målinger	Effektestimater		Tiltro til estimaterne (at de afspejler den sande effekt i populationen)	Sammendrag
		Vanlig mundhygiejne, ikke-protokolleret.	systematisk perioperativ mundhygiejne		
Pneumoni Under indlæggelsen	Relative risiko: 0.54 (CI 95% 0.4 - 0.74) Baseret på data fra 1962 patienter i 4 studier ¹	104 per 1.000	56 per 1.000	Høj ²	Systematisk perioperativ mundhygiejne medfører væsentlig forbedring i forebyggelse af post operativ pneumoni
		Forskel: 48 færre per 1.000 (CI 95% 62 færre - 27 færre)			
Dyb sårinfektion Under indlæggelsen	Relative risiko: 0.36 (CI 95% 0.17 - 0.77) Baseret på data fra 954 patienter i 1 studier ³	51 per 1.000	18 per 1.000	Moderat på grund af alvorlig upræcist effektestimat ⁴	Systematisk perioperativ mundhygiejne medfører sandsynligvis en væsentlig forbedring i forebyggelse af udvikling af dyb sårinfektion

Implikationer for praksis

Der udføres ca. 3.000 by-pass operationer I Danmark/år
Baseret på SoF tabel

Forekomst:

	Uden	Med	Reduktion
Pneumoni	312	168	144
Døde(8%)	24	13	11

Reduktion i antibiotika 41% færre patienter

Pedersen, 2019

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Implikationer for praksis

Interventionen er effektiv og gennemførlig!

Men er den meningsfuld for patienter og personale?

DASYS
Dansk Sygepleje Selskab

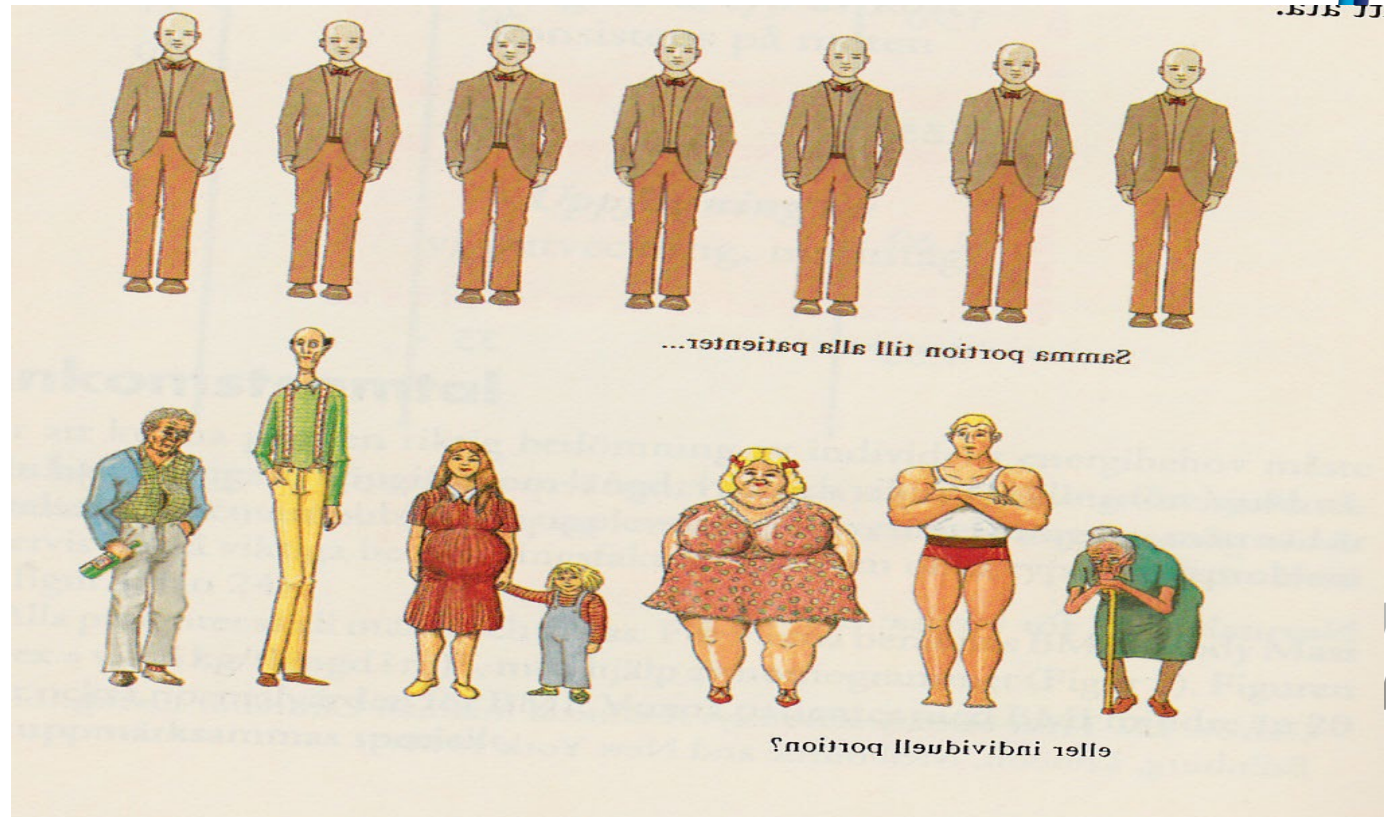
AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Aggregeret vs individuel niveau

Aggregeret
niveau
Klinisk
retningslinje

Personale
niveau
"Same size fit
all" er en illusion

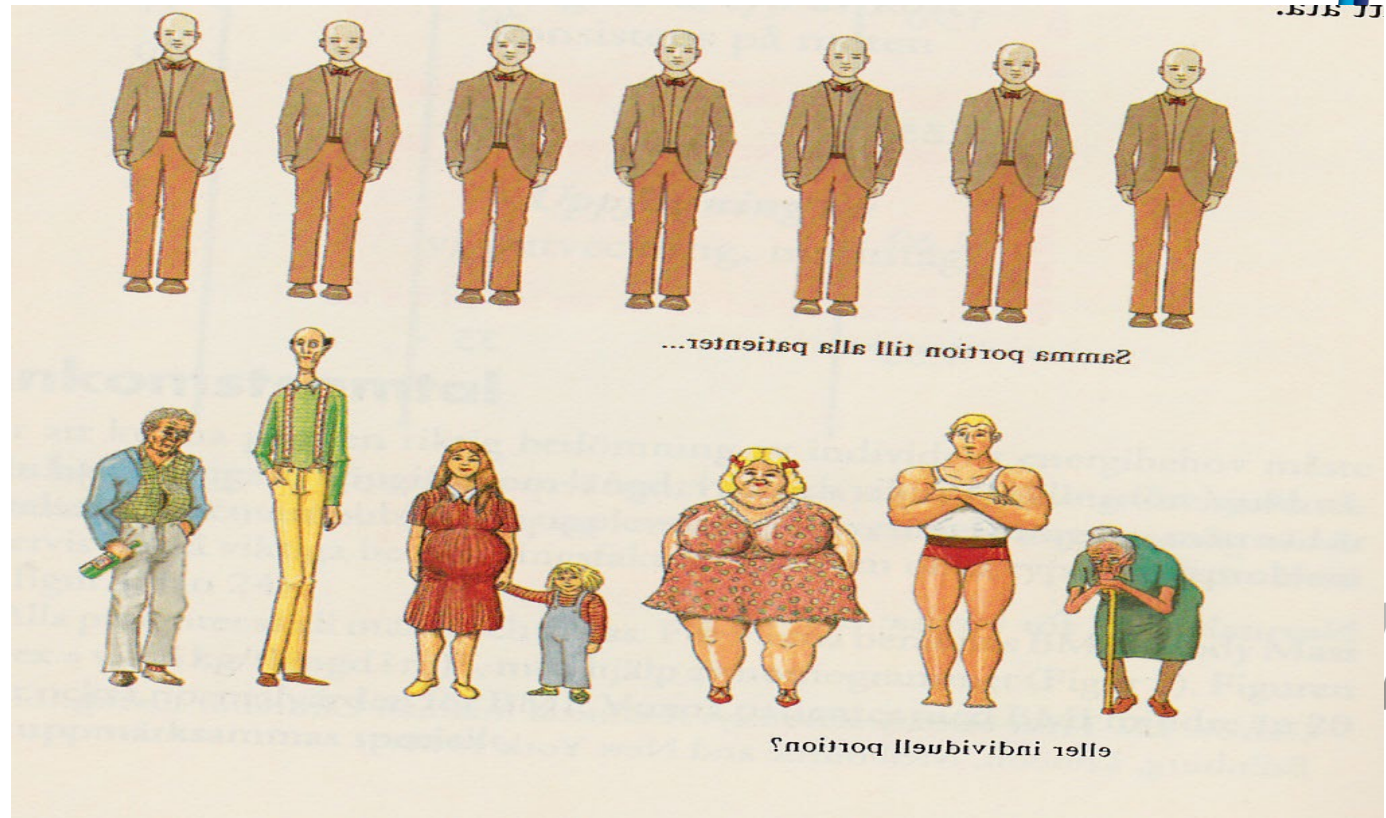

Aggregeret vs individuel niveau

Aggregeret
niveau
Klinisk
retningslinje

Personale
niveau..”Same
size fit all...?”

Uddrag af hørings svar....

- Oversygeplejerske, thoraxkirurgisk afdeling
”Patienterne er traumatiserede af anbefalingen om mundhygiejne præoperativ.....”

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Uddrag af hørings svar....

- Oversygeplejerske, thoraxkirurgisk afdeling
- ”Patienterne er traumatiserede af anbefalingen om mundhygiejne præoperativ.....”
- Måske har hun ret...
- Den afdeling vil ikke implementere anbefalingen

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Efterfølgende implementeringsstudie

Viste at: 85% af patienter fulgte anbefalingen....

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Efterfølgende implementeringsstudie

Viste at: 85% af patienter fulgte anbefalingen....men det viser jo ikke om de er traumatiserede...

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Efterfølgende implementeringsstudie

Viste at: 85% af patienter fulgte anbefalingen....men det viser jo ikke, om de er traumatiserede...

Fokusgruppe interview viste derimod:

- Patienterne var glade for selv at kunne tage ansvar og kunne bidrage positivt til forløbet
- De syntes, det var meget naturligt med mundhygiejne til forebyggelse af infektioner....
- Patienterne fremhævede, at forebyggelse af infektioner var meget væsentligt for dem...

DASYS
Dansk Sygepleje Selskab

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Uddrag af hørings svar....

- Oversygeplejerske, thoraxkirurgisk afdeling
- ”Patienterne er traumatiserede af anbefalingen om mundhygiejne præoperativ.....”
- **Hvad bygger dette udsagn reelt på og hvad dækker det over...for det står i kontrast til patienternes handlinger og udsagn...**

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Afrunding

- Kvalitativ evidens lader til i stigende grad at bidrage med viden til kliniske retningslinjer internationalt....
 - Især i forhold til, identifikation af kliniske problemstillinger
 - Understøtte anbefalinger, med patient præferencer
- CFKR anbefaler, at der indgår en søgning om patient og personale perspektiver som en del af den kliniske retningslinje
- Vil arbejde på at kunne opsummere kvalitative fund således praksis kan vurdere styrken af den foreliggende evidens og lettere tage stilling til om det skal implementeres.

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

- Tak for opmærksomheden
- Slides lægges på CFKR's hjemmeside

DASYS
Dansk Sygepleje Selskab

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK